

Arviomuistio saaristolain päivittämistarpeista

Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriön perustama virkamiestyöryhmä on valmistellut arviomuistion saaristolain päivittämistarpeista.

Muistiossa puhutaan lain nimen mukaisesti saaristoalueista, mutta sillä tarkoitetaan laajemmin myös vesistöalueita. Muistiossa esitellään pykäläkohtaisesti, minkälaisia muutostarpeita kyseessä olevaan pykälään kohdistuu vai kohdistuuko niitä lainkaan. Muistiossa tuodaan myös esille asioita, jotka olisi syytä ottaa huomioon, kun kyseistä pykälää mahdollisesti päivitetään. Muistiossa esitetään eri vaihtoehtoja pykälien päivittämiseksi, ei niinkään yhtä ainoaa vaihtoehtoa.

Muistio sisältää myös kansainvälisen vertailun Skotlannin ja Kroatian saaristolakeihin, jotka ovat Suomen saaristolain lisäksi ainoita saaristolakeja Euroopassa. Lisäksi muistiossa tuodaan esille saaristolain kytkeytyminen perusoikeuksiin.

Osana selvitystyötä on järjestetty alueellisia kuulemistilaisuuksia sekä lähetty sähköinen kysely saaristolaisille vastattavaksi.

Muistion tarkoituksena on toimia pohjana saaristolain päivittämistyössä, johon voidaan aikaisintaan ryhtyä vuonna 2023 alkavalla hallituskaudella.

Tausta

Laki saariston kehityksen edistämisestä annettiin vuonna 1981. Suurin osa lain kirjauksista on pysynyt muuttumattomana yli 40 vuotta.

Saaristo toimintaympäristönä sekä myös muu lainsäädäntö ovat muuttuneet viimeisen neljänkymmenen vuoden aikana. Saaristolakiin kohdistuukin päivittämistarpeita niin lain rakenteeseen kuin lain sisältöön liittyen. Rakenteelliset muutospaineet liittyvät mm. vuonna 2000 voimaan tulleeseen perustuslakiin. Saaristolaki perustuu vuoden 1919 hallitusmuotoon, joka on nykyisen perustuslain edeltäjä, eikä se näin vastaa nykyisen perustuslain vaatimuksia. Toimintaympäristön yksi suurimmista muutoksista on kausiasukkaiden määrän kasvu. Saaristossa ei ole koskaan ollut näin paljon asukkaita, kun huomioidaan myös saariston kausiasukkaat. Saaristossa vietetään yhä enemmän aikaa, moni jopa ympärivuotisesti, vaikka vakituinen asuinpaikka olisi jossakin muualla. Digitalisaatio on myös yksi saaristoon vaikuttava tekijä. Se mahdollistaa työnteon saaristosta

sekä tuo mahdollisuuksia palvelutarjontaan. Saaristo on myös houkutteleva matkailukohde ja sen luonto- ja kulttuuriarvot ovat merkittävät koko yhteiskunnan näkökulmasta.

Tavoitteet

Arviomuistion tarkoituksena on toimia pohjana saaristolain päivittämistyössä, johon voidaan aikaisintaan ryhtyä vuonna 2023 alkavalla hallituskaudella.

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoja saaristolain päivittämistä arvioivaan muistioon, joka on liitteenä suomen- ja ruotsinkielisenä.

Linkki hankesivulle: <https://mmm.fi/hanke2?tunnus=MMM052:00/2021>

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat antaa lausuntonsa.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät Lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta: [lausuntopalvelu.om\(at\)om.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(at)om.fi).

Mikäli lausunnonantaja haluaa antaa lausuntonsa sähköpostitse (kirjaamo.mmm@gov.fi), toivomme lausunnonantajan käyttävän lausunnossaan arviomuistion mukaista rakennetta. Sähköpostitse lähetetyissä lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä otsikkoa Arviomuistio saaristolain päivittämistarpeesta / VN/30787/2022.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan Lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunnot tulee antaa viimeistään 5.1.2023

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa:

Johtava asiantuntija Elina Auri, maa- ja metsätalousministeriö, sähköposti: elina.auri@gov.fi, puh. 0295 162 041

Erityisasiantuntija Lasse Saarela, maa- ja metsätalousministeriö, sähköposti: lasse.saarela@gov.fi, puh. 0295 162 155

Liitteet:

[Arviomuistio saaristolain päivittämistarpeesta.pdf](#)

[Bedömningspromemoria om behovet av att uppdatera skärgårdslagen.pdf](#)

Jakelu:

Asikkala
Enonkoski
Espoo
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon maakuntaliitto
Hailuoto
Helsinki
Hirvensalmi
Hämeen ELY-keskus
Inkoo
Joutsa
Juuka
Jyväskylä
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kaarina
Kainuu
Kemiönsaari
Keski-Suomen liitto
Keski-Suomi
Kirkkonummi
Kitee
Kivijärvi
Kotka
Kuhmoinen
Kuopio
Kustavi
Kymenlaakson liitto
Leader-ryhmät c/o Suomen Kylät ry
Lieksa
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liperi
Loviisa
Luhanka
Luoto
Maahti
Maaseutupolitiikan neuvosto MANE
Mikkeli
Mustasaari
Naantali
Närpiö
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Parainen
Parikkala
Pirkanmaa
Pirkanmaan liitto
Pohjanmaa
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjala
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Pohjanmaa
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savo
Pohjois-Savon liitto
Pori
Porvoo
Puolustusministeriö
Puumala
Pyhtää
Päijät-Hämeen liitto
Raasepori
Ruokolahti
Rääkkylä
Salo
Satakunta
Satakuntaliitto
Savonlinna
Sipoo
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sulkava
Suomen Kuntaliitto
Suomen Kylät ry
Taipalsaari
Taivassalo
Tervo
Työ- ja elinkeinoministeriö
Uudenmaan liitto
Uusikaupunki
Uusimaa
Vaala
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen liitto
Varsinais-Suomi
Vöyri
Ympäristöministeriö

Pykäläkohtaiset kommentit

Kommentit lain tarkoitukseen liittyen (§ 2 Lain tarkoitus)

Kommentit saariston käsitteeseen liittyen (§ 3 Saariston käsite)

Kommentit elinkeinotoiminnan tukemiseen liittyen (§ 4 Elinkeinotoiminnan tukeminen)

Kommentit liikenne- ja kuljetuspalveluihin liittyen (§ 5 Liikenne- ja kuljetuspalvelut)

Kommentit peruspalveluihin ja erityispalveluihin liittyen (§ 6 Peruspalvelut ja erityispalvelut)

Kommentit valtion työpaikkoihin liittyen (§ 7 Valtion työpaikat)

Kommentit alueiden käytön suunnitteluun liittyen (§ 8 Alueiden käytön suunnittelu)

Kommentit saaristokuntaan liittyen (§ 9 Saaristokunta)

Kommentit saaristokunnan taloudelliseen asemaan liittyen (§ 10 Saaristokunnan taloudellinen asema)

Kommentit saaristoasioiden hoitoon kunnassa liittyen (§ 11 Saaristoasioiden hoito kunnassa)

Kommentit ympäristönhoitoavustukseen liittyen (§ 12 Ympäristönhoitoavustus)

Kommentit muihin tukitoimiin liittyen (§ 13 Muut tukitoimet)

Kommentit saaristoasiain neuvottelukuntaan liittyen (§ 14 Saaristoasiain neuvottelukunta)

Muuta kommentoitavaa saaristolain päivittämiseen liittyen

Auri Elina
Maa- ja metsätalousministeriö

Auri Elina
Maa- ja metsätalousministeriö